

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

GÜVENLİ KENTLER İÇİN; **DAHA ÇOK İZLEME** **DAHA ÇOK EŞİTLİK** PROJESİ

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme Kitapçığı

TÜRKİYE
KENT KONSEYLERİ
BİRLİĞİ

ÖNSÖZ

Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği, Bölgemizde dezavantajlı gruplara yönelik hak temelli yenilikçi çalışmaların sayısını ve niteliğini arttırmak, kamu ve STK işbirliklerinin geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla 2010 yılında kurulmuştur. Kurulduğu günden itibaren, belirlediği misyonda yerel, bölgesel ve ulusal alanda birçok projede yürütücü ve paydaş olarak yer alan Derneğimiz, 2015 yılında yürütmüş olduğu “Mobbinge Son Demek Elimizde Projesi” ile Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından “En İyi Kadın Dostu Kent Uygulama Ödülü” almıştır. Son on yılda kadının güçlenmesi ve cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusunda hem yerelde hem de ulusal düzeyde geniş kapsamlı çalışmalarına devam eden Derneğimiz, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen CEİD İzler Hibe Programı kapsamında desteklenmeye hak kazanan Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesini Ağustos 2021 tarihi itibarıyla uygulamaya koymuştur.

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi, kentsel haklar ve hizmetler alanında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik hazırlanmıştır. Toplumsal cinsiyete duyarlı kentsel haklar ve hizmetler alanında yerel düzeyde izleme odaklı, güçlendirme ve uygulama faaliyetlerini yaygınlaştırmak amacıyla hazırlanan Proje'nin hedef kitesini Samsun, Çanakkale, Rize, Hatay, Manisa, Eskişehir ve Antalya illerinde kadının güçlenmesi alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, kent konseyleri kadın meclisleri ile belediyeler oluşturmaktadır. Her biri ülkemizin farklı bölgesinde yer alan 7 ildeki sivil toplum kuruluşu, kent konseyi, kadın meclisi ve belediye çalışanları ile bu platformlarda yer alan toplamda 112 temsilciye “Toplumsal cinsiyet anaakımlaştırma politikaları, toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme ve veri analizi, hak temelli izleme ve değerlendirme, kentsel haklar ve hizmetler alanında uluslararası norm, standart ve göstergeler” konulu eğitimler verilmiştir. Bu alana yönelik bilgi düzeyleri ve izleme ve değerlendirme kapasiteleri güçlenen proje paydaşlarımız ile birlikte hedeflenen 7 ilde Kent Hakkı İzleme Platformları kurulmuştur. Bu platformlarda yer alan paydaşlarımız ile birlikte Kentsel Hakları İzleme Rehberi hazırlanarak illerde kentsel haklar ve hizmetler alanında uygulanan tüm hizmetlerin, toplumsal cinsiyet perspektifi ile izlenip değerlendirilmesi için önemli bir at yapı oluşturulmuştur. Yine platformlarda yer alan temsilcilerimiz ile birlikte 7 ilde sunulan hizmetler, kurumlardan alınan veriler ve yapılan saha ziyaretleri ile birlikte değerlendirilerek illerin mevcut profili oluşturulmuştur.

Elinizdeki kitapçık proje boyunca sahadan elde ettiğimiz tüm verilerin, gözlem ve değerlendirmelerin yer aldığı raporumuzu içermektedir. Bizim için oldukça meşakkatli geçen proje sürecinin bir çıktısı olarak sizlere sunduğumuz bu kitapçıkta yer almasından gurur duyduğumuz bir başka nokta da illerde karşılaştığımız iyi uygulama örnekleridir. Kentsel haklar ve hizmetler alanında toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik uygulamalar ülkemizde yeni yeni gündeme alınmasına rağmen gittiğimiz illerde gördüğümüz iyi uygulama örnekleri bizlere inanılmaz bir keyif ve bir o kadar da umut vermiştir. Sizlere de ilham olması amacıyla paylaştığımız bu örneklerin ülke çapında yaygınlaşarak daha eşitlikçi bir topluma dönüşmemize katkı vereceğine olan inancımızı belirterek Projemizin 7 ilde başarılı bir şekilde tamamlanmasında yüksek özveri ve gayretle çalışan proje ortaklarımıza, Platform temsilcilerimize ve tüm paydaşlarımıza en içten duygularımızla teşekkür ederiz.

Mustafa KINIK

Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği

Yönetim Kurulu Başkanı

I. GİRİŞ	5
II. BULGULAR	5
ALANYA	8
ATAKUM	12
ÇANAKKALE	15
ESKİŞEHİR	19
HATAY	24
HATAY	28
MANİSA	32
RİZE	35
SAMSUN	39
III. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME	41
IV. KAYNAKLAR	41

GİRİŞ

Bu rapor, AB tarafından finanse edilen CEİD İzler Hibe Programında yürütülen Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Samsun, Rize, Eskişehir, Çanakkale, Manisa, Antalya ve Hatay illerinde Samsun Büyükşehir Belediyesi, Atakum Belediyesi, Rize Belediyesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Çanakkale Belediyesi, Manisa Büyükşehir Belediyesi, Alanya Belediyesi ve Hatay Büyükşehir Belediyeleri ile yapılan Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme Çalışmalarında elde edilen bulgu ve sonuçları içermektedir. Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında hazırlanan Kent Hakları İzleme Rehberinden faydalanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada belediyelerin hizmetlerine yönelik olarak “Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Hareketlilik” başlıkları altında bir takım sorular hazırlanmış ve odak grup toplantılarında hazırlanan bu soruların cevapları tartışılmıştır. Odak grup toplantılarının ardından belediyelerin hizmetleri yerinde incelenmiş ve yetkililer ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde yedi ilde sekiz belediye ile Kent Hakları İzleme Rehberinde bulunan İzleme sorularından faydalanılarak yürüttüğümüz izleme ve değerlendirme çalışmalarından elde edilen bulgular Kentsel Demokrasi, Kentsel Haklara Erişim, Güvenlik ve Hareketlilik başlıkları altında, cevapları aranan soruları da içerecek şekilde tablolar halinde sunulmaktadır.

Değişkenler		N
Belediye meclisinde kadın erkek eşitliği komisyonu var mı?	Evet	3
	Hayır	5
	Toplam	8
Yerel eşitlik eylem birimi var mı?	Evet	2
	Hayır	6
	Toplam	8
Yerel eşitlik eylem planı var mı?	Evet	2
	Hayır	6
	Toplam	8
Avrupa yerel yaşamda kadın erkek eşitliği şartı imzalandı mı?	Evet	2
	Hayır	6
	Toplam	8
Toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesi var mı?	Evet	3
	Hayır	5
	Toplam	8

Tablo 1: Kentsel Demokrasi

Tablo 1’de proje hedef illeri arasında yer alan belediyelerin kentsel demokrasi başlığında cevapladıkları soruların bilgileri verilmektedir. Tablo 1’e göre sekiz belediyenin beşinde belediye meclisinde meclislerinde kadın erkek eşitliği komisyonunun bulunmadığı; sadece iki belediyenin yerel eşitlik eylem birimi ve yerel eşitlik eylem planı olduğu; sadece bir belediyenin Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartını imzaladığı görülmektedir. Araştırma içerisinde yer alan belediyelerin beşinde toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Değişkenler		N
Belediye hizmetlerine erişimde kadınlara yönelik özel önlemler var mı?	Evet	6
	Hayır	2
	Toplam	8
Kadın danışma merkezi var mı?	Evet	3
	Hayır	5
	Toplam	8
Kadın sığınma evi var mı?	Evet	3
	Hayır	5
	Toplam	8
Kadın şiddet hattı var mı?	Evet	2
	Hayır	6
	Toplam	8
Kreş hizmeti var mı?	Evet	6
	Hayır	2
	Toplam	8
Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için önlemler alındı mı?	Evet	5
	Hayır	3
	Toplam	8
Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme yapılıyor mu?	Evet	2
	Hayır	6
	Toplam	8
Belediye hizmet binalarında çocuk gündüz bakım hizmet var mı?	Evet	3
	Hayır	5
	Toplam	8

Tablo 2: Kentsel Hizmetlere Erişim

Tablo 2’de proje hedef illeri arasında yer alan belediyelerin kentsel hizmetlere erişim başlığında cevapladıkları bazı soruların bilgileri verilmektedir. Buna göre araştırmaya dâhil olan belediyelerin ikisinde; Belediye hizmetlerine erişimde kadınlara yönelik özel önlemler olmadığı; yine belediyelerin ikisinde kreş hizmetinin verilmediği, üç tanesinde Kadın Danışma Merkezinin olduğu ve yine üç belediyenin kadın sığınma evinin olduğu; sadece iki belediyenin kadın şiddet ihbar hattının olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya dâhil edilen belediyelerin beşinde toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için önlemler alındığı; Belediyelerin sadece ikisinin toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme yaptığı ve üçünün belediye hizmet binalarında çocuk gündüz bakım hizmetinin olduğu görülmektedir.

Çalışma içerisindeki başlıklardan birisi de güvenlik başlığıdır. Güvenlik başlığı hakkında sorulan sorularda belediyelerin verdikleri cevaplara göre aslında standart önlemler alındığı görülmüştür. Bu nedenle genel bir ortalama veya bir değer tablosu oluşturulmamıştır. Bu konuda hangi belediyenin özel olarak neler yaptığına dair bilgileri inceleme yapılan her belediyenin verilerinin detaylı olarak ve ayrı başlıklar altında yer aldığı ilerleyen sayfalarda bulabilirsiniz.

Değişkenler		N
Hava karardıktan sonra duraksız otobüs uygulaması var mı?	Evet	2
	Hayır	4
	Toplam	6
Dezavantajlı bölgelerde kadınların hareketliliğini artırmak için belirli miktarda indirim düzenleniyor mu?	Evet	1
	Hayır	5
	Toplam	6
8 Mart Dünya Kadınlar Gününde ücretsiz ulaşım hizmeti var mı?	Evet	1
	Hayır	5
	Toplam	6

Tablo 3: Hareketlilik

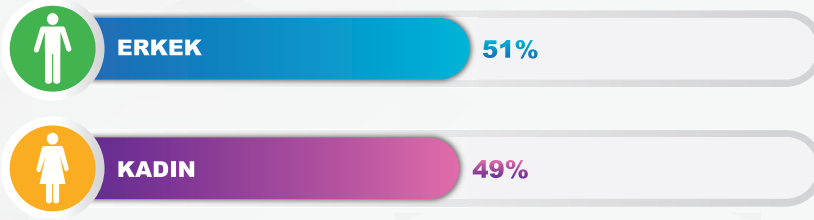
Tablo 3’de belediyelerin hareketlilik başlığı altında yapılan incelemelerine dair genel bilgiler bulunmaktadır. Tablo 3’de toplam belediye sayısı altı olarak belirtilmektedir. Bunun nedeni inceleme yapılan belediyelerin iki tanesinin ilçe belediyesi olması nedeniyle hareketlilik başlığı yetki alanlarına girmemektedir. Hareketlilik başlığı altında Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya dahil olan altı belediyeden sadece iki tanesinde hava karardıktan sonra duraksız otobüs uygulamasının olduğu anlaşılmaktadır. Dezavantajlı bölgelerde kadınların hareketliliğini artırmak için belirli miktarda indirim düzenlenmesini ise sadece bir belediyenin yaptığı, yine aynı şekilde 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde ücretsiz ulaşım hizmetini sadece bir belediyenin sağladığı anlaşılmaktadır.

ALANYA

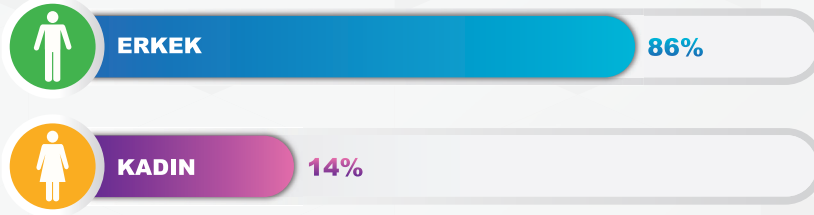
Bu başlıkta Projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Alanya Belediyesi'nin "Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme" sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 1: Alanya Nüfus Oranı

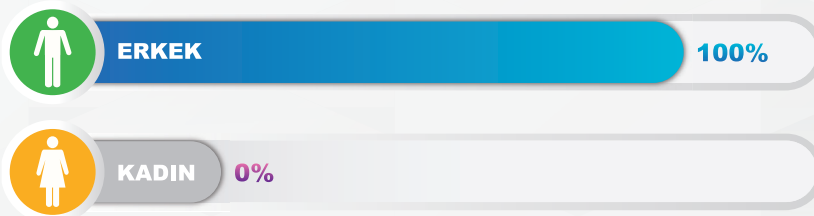
Alanya'nın kadın erkek nüfusu incelediğinde, erkek nüfusunun kadın nüfusuna göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 350.636 nüfusuna sahip olan Alanya ilinde 173.543 kadın, 177.093 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 2: Alanya Belediyesi Belediye Meclis Üyesi Oranı

Şekil 2'de anlaşılacağı gibi Alanya Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada 37 meclis üyesi içerisinde beş kadın, 32 erkek meclis üyesinin olduğu gözlemlenmiştir (Alanya Belediyesi, 2022).

Şekil 3: Alanya Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

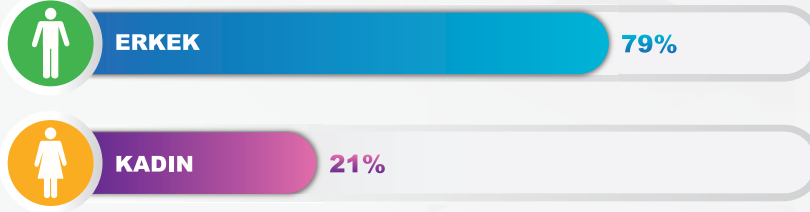

Şekil 3’de gösterildiği gibi Alanya Belediyesinin üst düzey yöneticileri incelendiğinde, beş belediye başkan yardımcısının hepsinin erkek olması dikkat çekmektedir.

Şekil 4: Alanya Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Alanya Belediyesinin yöneticilerine dair yapılan araştırmada şube müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 4’te verilmiştir. Yapılan araştırmada 24 yöneticiden 19’unun erkek, beşinin ise kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Alanya İlçesinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Alanya Kent Konseyi, Alanya Kent Konseyi Kadın Meclisi, Alanya Sosyal Hizmet Merkezi, Antalya Barosu, Alanya Belediyesi, Akdeniz Gençlik Derneği, Güller Pınar Mahallesi Muhtarlığı, Antalya Gelişim ve İzcilik Derneği temsilcileri ile toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için “Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım” başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları üzerine görüşülmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Alanya ilçesindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Kentsel Demokrasi” sorularına Alanya Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Alanya Belediyesi Belediye Meclisinde Kadın Erkek Eşitliği Komisyonun veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonunun bulunmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Biriminin kurulmadığı

- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın (CEMR) imzalanmadığı ancak en kısa sürede gündeme alınacağı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin olmadığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Kentsel hizmetlere erişim” sorularına Alanya Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Alanya Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı, çözüm merkezinin tamamının kadınlardan oluşturulduğu, kadın destek merkezinin kurulduğu, çözüm masasının mobil ekipler halinde ilçede ve kırsal bölgelerde gezdiği
- Engelli Koordinasyon Merkezinin kurulduğu, engelli bireylerin sorunlarında ve hizmetlere erişimlerinde kolaylık sağlandığı
- Kültür Merkezi binasında çocuklu aileler için çocuk oyun alanlarının mevcut olduğu, Aile Kadın Destek Merkezinin kurulduğu,
- Yabancı vatandaşlar için çok dilli internet sitesinin yapıldığı, yabancılar ofisinin mevcut olduğu, yabancılar meclisinin olduğu ve burada yabancıların sorunlarının tartışılarak çözüme kavuşturulduğu
- Alanyalı olmayanlar için Yeni Alanyalılar Çalışma Grubunun Kent Konseyi bünyesinde kurulduğu
- Yaşlı bireylerin ihtiyaçları için bir belediye birimi olduğu, Tevfik Hoca Alanya Evinin yaşlılar üzerine çalışmalar gerçekleştirdiği
- Belediyenin Kadın Danışma Merkezinin olduğu ve 2020 Kasım ayında kurulan Kadın Danışma Merkezinin Haziran 2022'ye kadar 750 kadının başvuru yaptığı
- İlçedeki Kadın Sığınma Evinin Bakanlık tarafından kullanıldığı ancak kira ve iaaşelerin belediye tarafından karşılandığı, Belediyenin hizmeti bu şekilde desteklediği
- Şiddet gören kadınlar için şiddet ihbar hattının bulunduğu
- Belediyenin 1 adet kreşinin olduğu ikincisinin inşaat halinde olduğu
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı şiddeti önlemek için önlemler alındığı, halkı bilinçlendirme kampanyalarının yapıldığı, belediye meclis üyelerine ve personele eğitimler verildiği,

- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapılmadığı
- Belediye personeline toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme eğitiminin verilmediği
- Üniversiteye başlayan öğrencilere burs verildiği
- Kız öğrencilerin yaşadıkları eşitsizliklerin giderilmesi için belediye tarafından Alanya Oba Kız Öğrenci Yurdu açıldığı ve özellikle kız çocuklarının konaklanmasının sağladığı
  - Belediyelerin hizmet binalarında kendi personeline yönelik çocuk gündüz bakım hizmetinin sadece Kadın Koordinasyon Merkezi binasında olduğu ancak yeni yapılan belediye binasında çocuk gündüz bakım hizmetinin de olacağı
  - Mevcut Belediye binasında çocuk oyun alanının olmadığı ancak yeni yapılan Belediye binasında olacağı
  - Belediyenin verdiği mesleki kurslarda toplumsal cinsiyet algısını değiştirici arıcılık, bilgisayar programcılığı gibi eğitimlerin verildiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından güvenlik başlığı altındaki sorularına Alanya Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

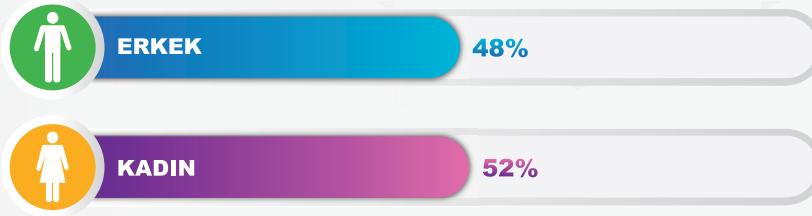
- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için sürekli çalışmaların gerçekleştirildiği, gerekli ek iyileştirme ve düzenlemelerin yapıldığı
- Parklar ve sosyal alanlarda kamera sistemlerinin bulunduğu, bekçi ve zabıtalara gezdiği
- Kadına yönelik şiddetin önüne geçilmesi için KADES uygulamasının yaygınlaştırılması için çalışmalar yapıldığı
- Zabıta ve emniyet ortaklığında mobil ekipler oluşturulduğu ve devriye gezildiği
- Şehirde yazın inşaat yapmanın yasak olduğu görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

ATAKUM

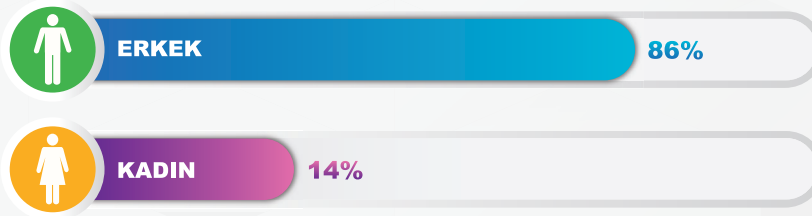
Bu başlıkta projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Atakum Belediyesinin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 5: Atakum Nüfus Oranı

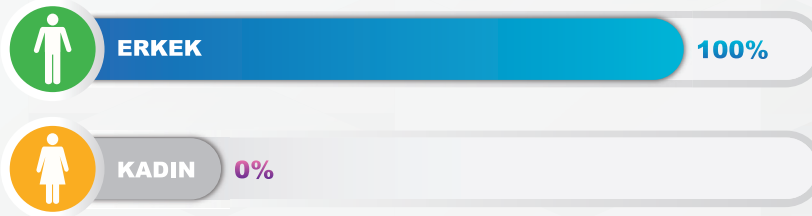
Atakum'un kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın nüfusunun erkek nüfusuna göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 238.702 nüfusuna sahip olan Atakum ilçesinde 123.919 kadın, 114.783 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 6: Atakum Belediyesi Belediye Meclis Üyesi Oranı

Şekil 6'da anlaşılacağı gibi Atakum Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada 28 Meclis üyesi içerisinde dört kadın meclis üyesi olduğu 24 erkek meclis üyesini olduğu gözlemlenmiştir (Atakum Belediyesi, 2022).

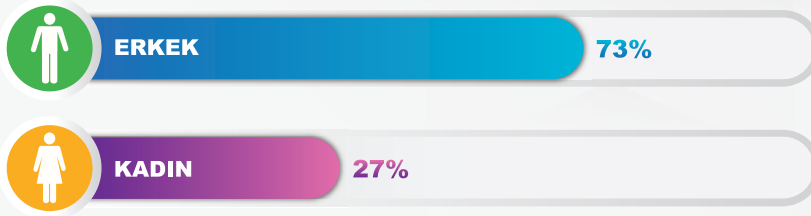
Şekil 7: Atakum Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

Şekil 7 'de gösterildiği gibi Atakum Belediyesinin üst düzey yönetici düzeyinde belediye başkan yardımcılarını incelendiğinde dört belediye başkan yardımcısının hepsinin erkek olması dikkat çekmektedir.

Şekil 8: Atakum Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Atakum Belediyesinin yöneticilerine dair yapılan araştırmada şube müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 8'de verilmiştir. Yapılan araştırmada 26 yöneticiden 19'unun erkek, yedisinin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Atakum İlçesinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Atakum Kent Konseyi, Türk Kadınlar Birliği Derneği Samsun Şubesi, Atakum Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Amazon Kadın ve Yaşam Derneği, Atakum Kent Konseyi Kadın Meclisi, Samsun Barosu, Samsun İnternet Gazetecileri Derneği ve Çocuk Kadın Gençlik ve Engelli Derneği yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için "Kentsel demokrasi, kentsel hizmetlere erişim, güvenlik ve ulaşım" başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşülmüş ve şehrin genel bir profili çıkarılmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Atakum ilçesindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından "Kentsel demokrasi" sorularına Atakum Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Atakum Belediyesi Belediye Meclisinde Kadın Erkek Eşitliği Komisyonunun veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonunun olduğu

- Yerel Eşitlik Eylem Biriminin olduğu
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olduğu ve Meclisten geçtiği
- Yerel Eşitlik Eylem Planının kamuoyuna sunulduğu
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nın (CEMR) imzalandığı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin olduğu görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Atakum Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Atakum Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı ancak bütün grupları kapsamadığı
- Belediyenin kadın danışma merkezinin olmadığı
- Belediyenin kadın sığınma evinin olmadığı
- Belediyenin şiddet ihbar hattı olmadığı
- Belediyenin mahallelerde kreş hizmetinin olduğu
- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için eğitimler ve kampanyalar düzenlendiği
- Belediye yetkililerinin ve çalışanlarının içinde kadına yönelik şiddet konusunda eğitim alanların olduğu
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapılmadığı
- Belediyenin hizmet binalarında gündüz bakım hizmetinin olmadığı
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda toplumsal cinsiyet algısı eğitimleri verildiği görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından güvenlik başlığı altındaki sorularına Atakum Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

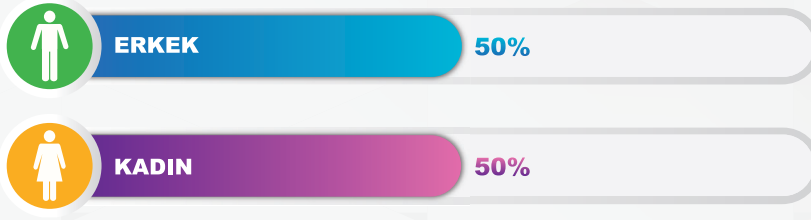
- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için yeterli çalışmanın yapılmadığı
- Parklar ve diğer sosyal alanlarda standart güvenlik önlemlerin alındığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

ÇANAKKALE

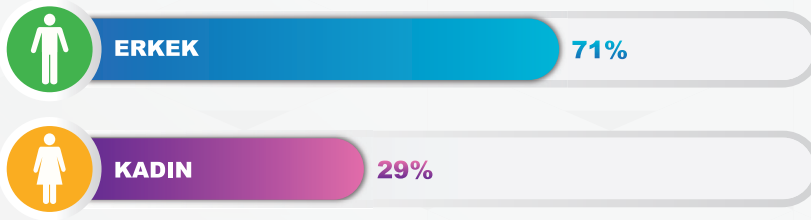
Bu başlıkta projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Çanakkale Belediyesi'nin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 9: Çanakkale Nüfus Oranı

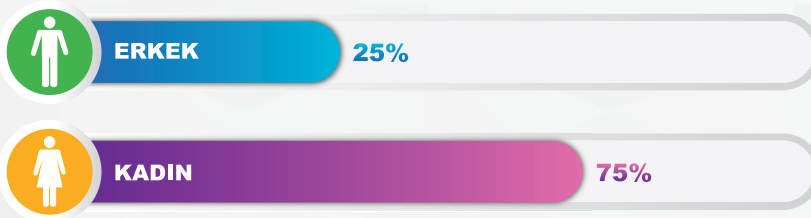
Çanakkale'nin kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın erkek nüfusunun birbirine çok yakın bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 557.276 nüfusuna sahip olan Çanakkale ilinde 276.942 kadın, 280.334 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 10: Çanakkale Belediye Meclis Üyesi Oranı

Şekil 10'da anlaşılabacağı gibi Çanakkale Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada 31 Meclis üyesi içerisinde dokuz kadın meclis üyesi olduğu, 22 erkek meclis üyesinin olduğu gözlemlenmiştir (Çanakkale Belediyesi, 2022a).

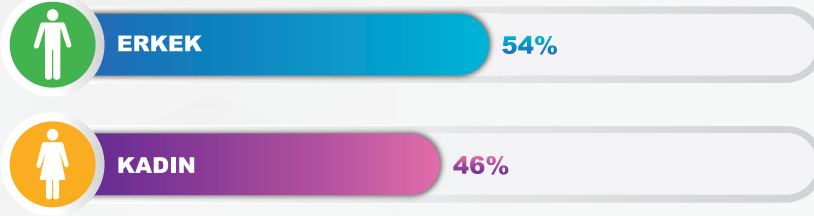
Şekil 11: Çanakkale Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

Şekil 11’de gösterildiği gibi Çanakkale Belediyesinin üst düzey yönetici düzeyinde belediye başkan yardımcılarını incelendiğinde kadın erkek oranı dikkat çekmektedir. Toplam dört yöneticiden üçü kadın biri erkektir (Çanakkale Belediyesi, 2022b).

Şekil 12: Çanakkale Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Çanakkale Belediyesinin yöneticilerine dair yapılan araştırmada birim müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 12’de verilmiştir. Yapılan araştırmada 24 yöneticiden 13’ünün erkek, 11’inin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Çanakkale İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Çanakkale Belediyesi, Kent ve Kentli Hakkını Savunma Derneği, Topluma Destek Derneği, Kale Gençlik Derneği, Çanakkale Sağlık Çalışanları ve Emeklileri Derneği ve Çanakkale Kent Konseyi temsilcileri ile toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için “Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım” başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşülmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Çanakkale ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Kentsel Demokrasi” sorularına Çanakkale Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Çanakkale Belediyesi Belediye Meclisinde Kadın Erkek Eşitliği Komisyonunun veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonunun bulunmadığı

- Yerel Eşitlik Eylem Biriminin kurulmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı (CEMR) imzalanmadığı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin olmadığı
- Sendikalar ile yaptığı iş sözleşmelerinde kadına yönelik şiddeti önleyici maddelerin olduğu, şiddet ve taciz olaylarına dair çok fazla uygulamanın olduğu görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Çanakkale Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Çanakkale Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı, her mahallede sosyal yaşam evleri açtığı, mahalle ihtiyacına yönelik eğitimlerin verildiği,
- İhtiyaç sahibi kadınların Sosyal Market ve Halk Kart uygulaması ile ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri çalışmaların gerçekleştirildiği
- Kadın emeği çalışmaları için 3 kooperatif ve 2 STK'nın çalıştığı ve belediyenin hediyelik eşyalarını buralardan aldığı
- Yaşlı bireylerin sosyal hayata katılımı için Altın Yıllar Yaşam Merkezi kurulduğu
- Belediyenin kendi Kadın Danışma Merkezi'nin bulunmadığı ancak yerel bir sivil toplum kuruluşunun açmış olduğu Eller Kadın Danışma Merkezi'ni desteklediği
- Belediyenin Kadın Sığınma Evi'nin bulunmadığı
- Sığınma evi sonrasında kullanılan geçiş evleri için belediyenin dışarıdan hizmet alarak bu ihtiyacı karşıladığı
- Özel bir şiddet hattının olmadığı ancak Belediyenin genel bir ihbar hattının olduğu
- Belediyenin 2 adet kreşinin olduğu, 3. kreşin çalışmalarının sürdüğü
- Belediyenin toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için her dönem eğitimler ve kampanyalar düzenlediği
- Belediye yetkili ve personellerinin kadına yönelik şiddet konusunda eğitimler aldığı 16 personelin bu konuda eğitim almak için Almanya'ya gittiği ve bu konularda Birleşmiş Milletler ile çalışmalar yürüttükleri
- 2010 yılında toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapıldığı
- Belediye personeline toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme eğitimin verildiği
- İhtiyaç sahibi ve başarılı kız çocuklarına Halk Kart verildiği
- Yoksul mahallelerde su hizmeti indirimi olmadığı ancak askıda fatura uygulamasını hayata geçirdikleri

- Belediye binasında bir gündüz bakım evi olmadığı ancak belediye personelinin çocuklarını belediyenin kreşlerine götürdükleri
- Sosyal Yaşam Evlerinde çocuklu insanlara yönelik bakım hizmeti verildiği
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda toplumsal cinsiyet algısını değiştiren CNC, marangozluk eğitimleri verildiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Güvenlik” başlığı altındaki sorularına Çanakkale Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için sürekli çalışmaların gerçekleştirildiği, gerekli ek iyileştirme ve düzenlemelerin yapıldığı
- Parklar ve sosyal alanlarda zabıtalara gezildiği
- Şehirde madde bağımlılığının yaygınlaştığı ve çeteleşmelerin başladığı
- Kent dönüşüm çalışmalarının açabileceği olası güvenlik açığı konularına daha çok dikkat edilmesi gerektiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Hareketlilik” başlığı altındaki sorularına Çanakkale Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

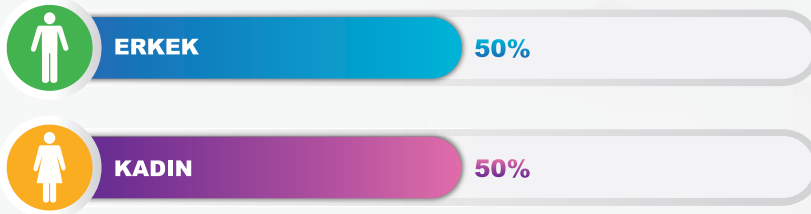
- Şoför inisiyatifinde olarak kadınların gece saatlerinde yaptıkları yolculuklarda istediği yerde inebildiğini
- Şehir içindeki ulaşımı kooperatifin yürüttüğü
- 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde toplu taşıma araçlarının kadınlara ücretsiz olduğu
- Gece dolaşım güvenliği sağlanabilmesi için toplu taşıma araçlarının her güzergâhta saat 03.00'e kadar yarım saatte bir geçtiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

ESKİŞEHİR

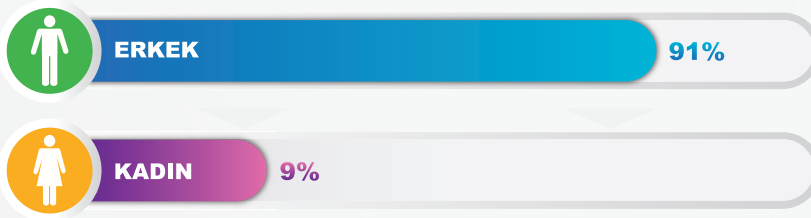
Bu başlıkta Projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 13: Eskişehir Nüfus Oranı

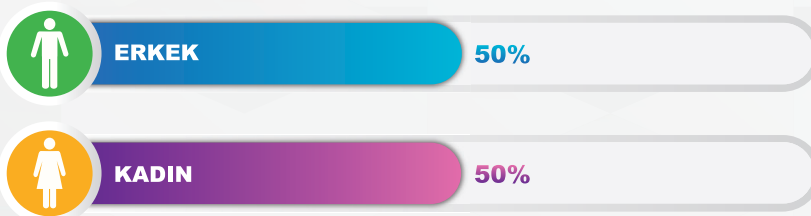
Eskişehir'in kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın erkek nüfusunun birbirine çok yakın bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 898.369 nüfusuna sahip olan Eskişehir ilinde 450.608 kadın, 447.761 erkek nüfusu bulunmaktadır(TÜİK, 2022).

Şekil 14: Eskişehir Büyükşehir Belediye Meclis Üyesi Oranı

Şekil 14'de anlaşılacağı gibi Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada dört kadın meclis üyesi olduğu, 42 erkek meclis üyesinin olduğu gözlemlenmiştir.

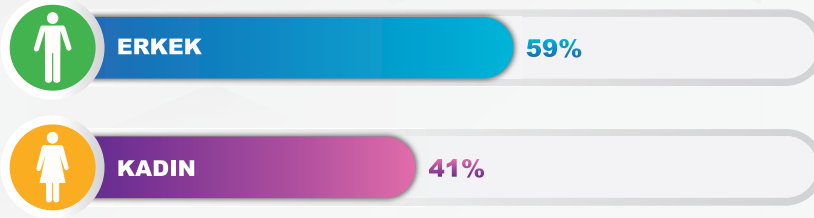
Şekil 15: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

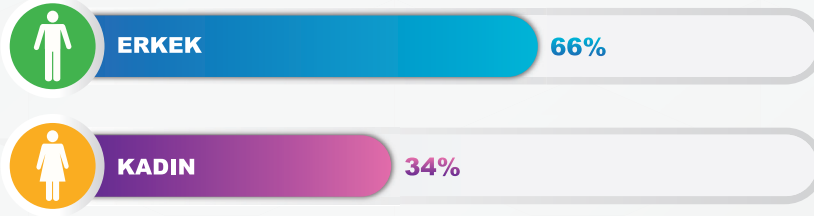
Şekil 15’de gösterildiği gibi Eskişehir Büyükşehir Belediyesi’nde üst düzey yönetici pozisyonunda görev yapanlarda kadın erkek oranı birbirine eşittir. Toplam sekiz yöneticiden dördü kadın, dördü erkektir (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2022).

Şekil 16: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Daire Başkanları) Cinsiyet Oranı

Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin yöneticilerine dair yapılan araştırmada Daire Başkanı olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 16’da verilmiştir. Yapılan araştırmada 34 yöneticiden 20’sinin erkek, 14’ünün kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, 2022).

Şekil 17: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin yöneticilerine dair yapılan araştırmada Şube müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 17’de verilmiştir. Yapılan araştırmada 58 yöneticiden 38’inin erkek 20’sinin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Eskişehir İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi, Tepebaşı Belediyesi Toplumsal Eşitlik Birimi, Eskişehir Kent Konseyi ve Eskişehir Kent Konseyi Kadın Meclisi, Türk Üniversitesi Kadınlar Derneği Eskişehir Şubesi ve Mimarlar Odasından yetkililerle toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için “Kentsel demokrasi, kentsel hizmetlere erişim, güvenlik ve Ulaşım” başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Eskişehir ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Demokrasi sorularına Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin belediye meclisinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonunun olduğu, 5 kişiden oluşan komisyonun 3 üyesinin de kadın olduğu
- Eşitlik Biriminin olduğu
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olduğu ve belediye meclisinden geçtiği
- Yerel Eşitlik Eylem Planı hazırlanırken iç ve dış paydaşlar ile görüşmeler gerçekleştirildiği ve ortak bir akılla planın hazırlandığı
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin 2013 yılından bu yana Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme çalışması yaptığı
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı'nı imzalamak için çalışma yürüttüğü
- Eşitlik Biriminin yönergesinin olduğu ve Yerel Eşitlik Eylem Planının izlemesini yaptığı, 6 ayda bir rapor hazırlayıp üst yönetime sundukları
- Yerel Eşitlik Eylem Planında yer alan taahhütlerin yerine getirilmesi ve takibinin yapılması için Belediye Bilgi İşlem Müdürlüğü ile birlikte bir modül geliştirildiği ve bu modül sayesinde bütün birimlerin buna uymasının sağlandığı, aksi bir durum söz konusu olduğunda üst kademe yöneticilerin ekranından bu durumun fark edilerek uyarı gönderildiği
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin Hane İçi Şiddetle Mücadele Protokolünü imzaladığı
- Sendikalar ile yapılan sözleşmelerde kadına yönelik şiddeti önleyici maddelerin yer aldığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Kentsel Hizmetlere Erişim” sorularına Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı, kadınlar ve kız çocuklar için pozitif ayrımcılık yapıldığı
- Tüm engel grupları için erişim çalışmaları yapıldığı ancak ayrıca bir kadın ayrımı mevcut olmadığı

- Çocuklu kadınlar için bebek bakım odaları, kreşler, etkinlikler ve faaliyetler düzenlenirken saatlerin kadınlara göre ayarlandığı, etkinliklerde çocuklu kadınların çocuklarının vakit geçirebileceği özel alanların ayrıldığı
- Göçmenler için kapsayıcı çalışmalarının olduğu, kadın göçmenler için ise kadın sağlığı eğitimi düzenlendiği
- Yaşlı bireyler için çalışmalar olduğu ancak kadın erkek ayrımının olmadığı
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin Kadın Danışma Merkezi'nin olduğu
- Tepebaşı ilçe belediyesinin Kadın Sığınma Evi olduğu ve ihtiyaca cevap verdiği için Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin kadın sığınma evinin olmadığı
- Şiddet İhbar Hattının olduğu
- Denetimli serbestlikte olan ve ailesi cezaevinde olan çocuklara hizmet veren 1 adet kreşinin olduğu
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için sürekli olarak atölyeler, film gösterimleri, eğitimler ve kampanyalar düzenlediği
- Belediye yetkililerinin tamamının kadına yönelik şiddet konusunda eğitim aldığı
- Dünya Sağlık Örgütü, Sabancı Vakfı ve Birleşmiş Milletler' den alınan destekler ile 2013 yılından bu yana toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme yapıldığı
- 2014 yılında tüm daire başkanları ve genel sekreterlere toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme eğitimi verildiği
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Balmumu Müzesi'nden elde edilen gelirin kız çocuklar ve engelliler için kullanıldığı
- Yoksul mahallelerde su hizmeti indirimi olmadığı
- Belediye hizmet binalarında kendi personeline yönelik çocuk gündüz bakım hizmeti olmadığı
- Belediyenin kültürel etkinlik, mesleki eğitim ve spor komplekslerinde gündüz bakım hizmeti veya çocuk oyun odasının olmadığı ancak Kadın Danışma Merkezi'nde bulunduğu
- Yeni yapılmakta olan Mola Merkezi'nde gününbirlik çocuk oyun odasının olduğu
- Belediyenin semt sakinlerinin bakmakla yükümlü oldukları yaşlı, hasta ve engelli yakınları için hasta yıkama ve kuaförlük hizmetlerinin olduğu, Alzheimer hastaları için de Gündüz Bakım Merkezi olduğu
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi'nin verdiği kurslarda toplumsal cinsiyet algısını değiştirici araba bakım, evde tamir vb. eğitimler verildiği görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Güvenlik” başlığı altındaki sorularına Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için sürekli çalışmaların gerçekleştirildiği, gerekli ek iyileştirme ve düzenlemelerin yapıldığı
- Parklar ve sosyal alanlarda toplumsal duyarlılığın olmasından ötürü sorunların oluşmadığı, parkların büyük olması, güvenlik kameralarının olmasından dolayı sorunlar yaşanmadığı ve mor haritam uygulaması sayesinde de karşılaşılabilecek durumlar için şikayet seçeneğinin oluşturulacağı
- Belediye'nin birçok etkinliğinin parklarda yapılması sayesinde oto kontrolün sağlandığı
- Kent dönüşüm çalışmalarında, bu çalışmaların çevrede yaşayanlar ve o muhitten gelip geçenler açısından yaşanabilecek olası güvenlik açığı konusunda yerelde bina bazlı çalışmalar gerçekleştirildiği görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından “Hareketlilik” başlığı altındaki sorularına Eskişehir Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

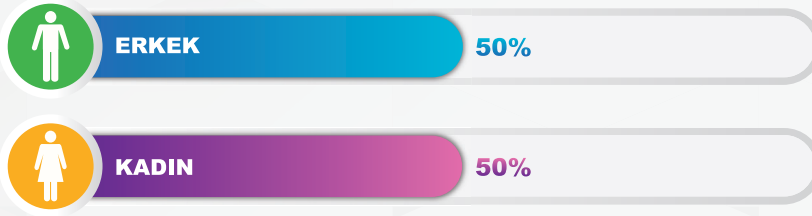
- 2015 yılından itibaren otobüs hizmetinde hava karardıktan sonra kadınların istediği yerde inmesi için duraksız otobüs uygulamasını gerçekleştirdikleri
- Tepebaşı Belediyesi'nde bulunan dezavantajlı bölgelerdeki kadınların hareketliliğini artırmak amacıyla pazar olduğu günlerde mahallelerden ücretsiz ringlerin hizmet verdiği
- Çocuklu insanların şehir içi ulaşımlarında kolaylaştırıcı olması için çalışmaların gerçekleştirildiği
- Gece dolaşım ve ulaşım güvenliğini sağlanması için Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin sorumlu olduğu alanlarda ışıklandırma çalışmalarının yapıldığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

HATAY

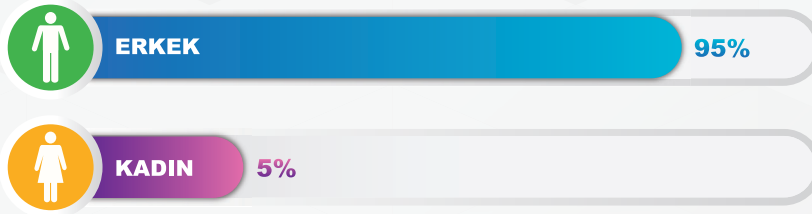
Bu başlıkta Projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Hatay Büyükşehir Belediyesinin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 18: Hatay Nüfus Oranı

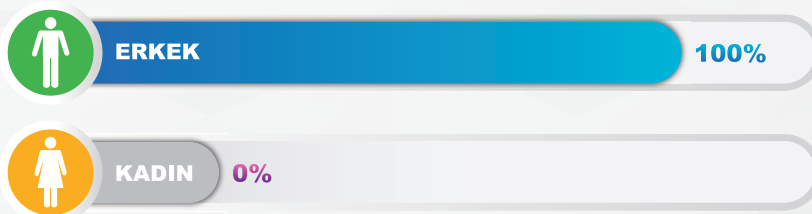
Hatay'ın kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın erkek nüfusunun birbirine çok yakın bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 1.670.712 nüfusuna sahip olan Hatay ilinde 830.515 kadın, 840.197 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 19: Hatay Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Oranı

Şekil 19'da anlaşılacağı gibi Hatay Büyükşehir Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada 86 meclis üyesi içerisinde dört kadın meclis üyesi olduğu, 82 erkek meclis üyesini olduğu gözlemlenmiştir (Hatay Büyükşehir Belediyesi, 2022a).

Şekil 20: Hatay Büyükşehir Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

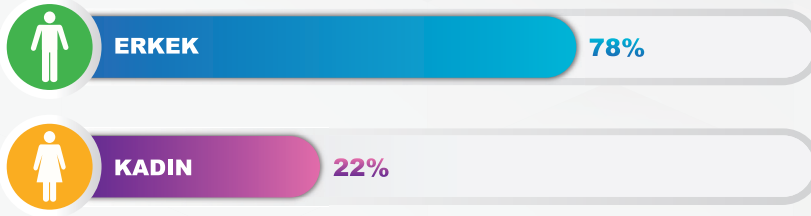

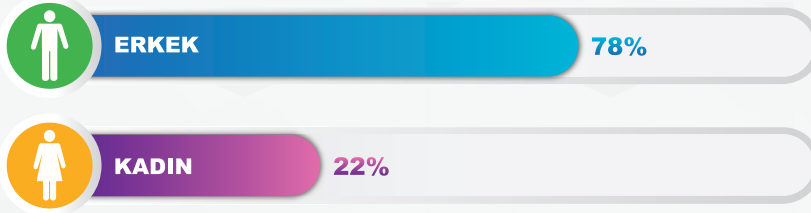
Şekil 20'de gösterildiği gibi Hatay Büyükşehir Belediyesi'nde üst düzey yönetici pozisyonunda görev yapanların oranları gösterilmektedir. Toplamda beş yöneticinin tamamı erkektir (Hatay Büyükşehir Belediyesi, 2022b).

Şekil 21: Hatay Büyükşehir Belediyesinin Yöneticileri (Daire Başkanları) Cinsiyet Oranı

Hatay Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada Daire başkanı olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 21'de verilmiştir. Yapılan araştırmada 23 yöneticiden 18'inin erkek, beşinin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Hatta Büyükşehir Belediyesi, 2022c).

Şekil 22: Hatay Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Hatay Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada Şube müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 22'de verilmiştir. Yapılan araştırmada 87 yöneticiden 68'inin erkek 19'unun kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Hatay İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Hatay Belediyesi, Hatay Kent Konseyi, Hatay Kent Konseyi Kadın Meclisi, Üreten Eller Kadın Kooperatifi, Medeniyetler Bahçesi Kadın Kooperatifi ve Hatay Kent Konseyi Engelli Meclisini temsil eden yetkililerle toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşülmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Hatay ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Demokrasi sorularına Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Hatay Büyükşehir Belediyesinin Belediye Meclisinde kadın erkek eşitliği veya toplumsal cinsiyet eşitliği komisyonunun olmadığı
- Hatay Büyükşehir Belediyesinin yerel eşitlik eylem biriminin olmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı (CEMR) imzalanmadığı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin olmadığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Hatay Büyükşehir Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar, engelli kadınlar, çocuklu kadınlar ve yaşlı kadınlara yönelik çalışmalarının olmadığı
- Belediyenin kadın danışma merkezini hazırladığı ancak şu an resmi olarak açılmadığı
- Belediyenin kadın sığınma evinin olduğu
- Belediyenin kadın sığınma evi sonrası geçiş evlerinin olmadığı
- Şiddet gören kadınlar için bir şiddet ihbar hattının olmadığı
- Belediyenin kreş hizmetinin olmadığı
- Belediyenin 159 sosyal hizmet personelinin kadına yönelik şiddet konusunda eğitimler aldığı
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapılmadığı
- Kadınlara yönelik sosyal yardım kartları çıkartıldığı ve bunlardan başarılı kız çocuklarının da yararlandığı
- Hatay'da üniversite okuyan öğrencilerin faydalanabilmesi için belediyenin çamaşırhaneler açtığı
- Yoksul mahallelerde su hizmeti indiriminin olmadığı

- Belediyenin hizmet binalarında çocuk gündüz bakım hizmetinin, oyun alanlarının olmadığı
- Belediyenin mahallelerde gündüz bakım hizmetinin olmadığı
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda kadınlara toplumsal cinsiyet algısını değiştiren eğitimler verildiği
- 1 milyona yakın yabancı uyruklunun bulunduğu ve belediyenin göç biriminin olduğu
- Göçmenler için yapılan çalışmalar genellikle sivil toplum kuruluşları üzerinde ilerlediği görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Güvenlik başlığı altındaki sorularına Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Aydınlatma ve kamera uygulamalarında belediyenin çalışmalarının olduğu
- Parkların bir kısmında zabıta ve güvenlik görevlilerinin buldurulduğu ancak yabancı uyruklu nüfusunun çok olması sebebiyle parklarda çok fazla yabancı uyruklu olduğu
- Kent dönüşüm çalışmalarında güvenlik konusunda standart çalışmaların yapıldığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Hareketlilik başlığı altındaki sorularına Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

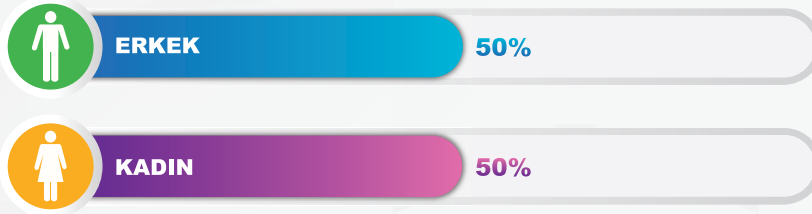
- Şoförlerin inisiyatifinde olarak akşam saatlerinde kadınların otobüslerde iki durak arasında inemediğini, şehir kültürünün bunu gerektirdiği
- Dezavantajlı bölgelerdeki kadınların hareketliliğini artırmak için ekstra bir uygulamanın olmadığı
- Çocuklu bireylerin şehir içi ulaşımlarında kolaylaştırıcı çalışmaların yeterli olmadığı ancak yeni alınan otobüslerin buna uygun olduğu
- Gece dolaşım ve ulaşım güvenliği için 153 üzerinden şikâyet ve taleplerin kabul edildiği; muhtarlar aracılığıyla sorunların hızla çözülmesi için çalışmalar gerçekleştirildiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

MANİSA

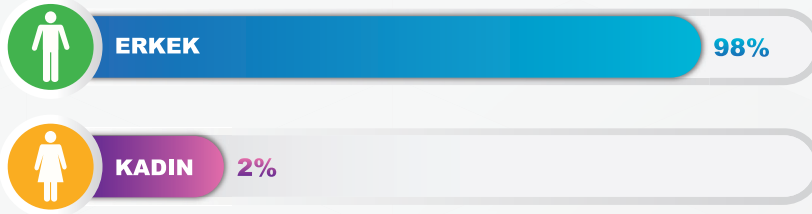
Bu başlıkta projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Manisa Büyükşehir Belediyesinin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 23: Manisa Nüfus Oranı

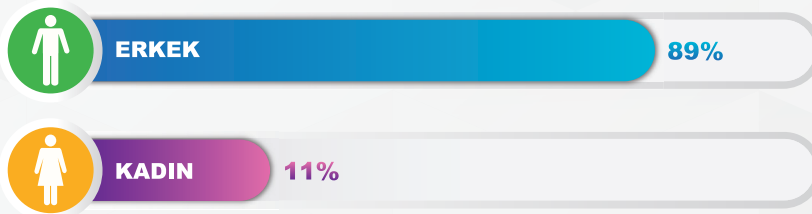
Manisa'nın kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın erkek nüfusunun birbirine çok yakın bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 1.456.626 nüfusuna sahip olan Manisa ilinde 725.418 kadın, 731.208 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 24: Manisa Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi Oranı

Şekil 24'te anlaşılacağı gibi Manisa Büyükşehir Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada 89 meclis üyesi içerisinde iki kadın meclis üyesi olduğu 87 erkek meclis üyesini olduğu gözlemlenmiştir (Manisa Büyükşehir Belediyesi, 2022a).

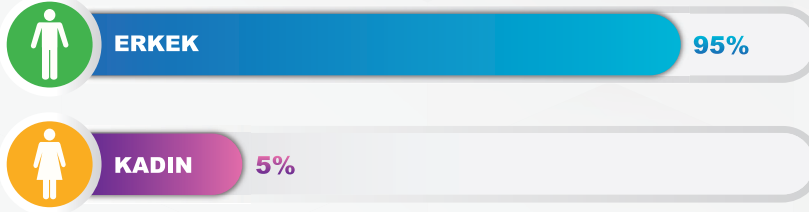
Şekil 25: Manisa Büyükşehir Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

Şekil 25’de gösterildiği gibi Manisa Büyükşehir Belediyesinde üst düzey yönetici pozisyonunda görev yapanların oranları gösterilmektedir. Toplam dokuz yöneticiden biri kadın sekizi erkektir (Manisa Büyükşehir Belediyesi, 2022b).

Şekil 26: Manisa Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Daire Başkanları) Cinsiyet Oranı

Manisa Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada Daire başkanı olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 26’da verilmiştir. Yapılan araştırmada 22 yöneticiden 21’inin erkek birinin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Manisa Büyükşehir Belediyesi, 2022b).

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Manisa İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Manisa Kent Konseyi, Manisa Kent Konseyi Kadın Meclisi, Azerbaycan Kültür ve Dayanışma Derneği, Manisa Kent Konseyi Muhtarlar Meclisi, Kadın Mahalle Muhtarları ve Belediyeyi temsil eden yetkililerle toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşülmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Manisa ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Demokrasi sorularına Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Manisa Büyükşehir Belediyesinin Belediye Meclisinde Kadın Erkek Eşitliği veya Toplumsal Cinsiyet Eşitliği komisyonunun olmadığı ancak Engelli ve Kadın sorunları ko-

misyonunun olduğu, bu komisyonun 5 erkek ve 2 kadından oluştuğu

- Manisa Büyükşehir Belediyesinin Yerel Eşitlik Eylem Biriminin olmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı
- Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği çalmasına katkısı olması adına NAR Projesini kapsamında Mahallemizde Şiddete Kapımızı Kapatıyoruz kampanyası gerçekleştirildiği
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartı (CEMR) imzalanmadığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Manisa Büyükşehir Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı, sosyal yardımlar verdiği, Mikro Kredi uygulamasının olduğu
- Engelliler için etkinliklere katılımları konusunda destek olunması için buldukları yerlere araç gönderildiği
- Kadınların evlerinde ürettikleri ürünlerin satışlarını yapmak üzere her ayın ilk haftasında, Büyükşehir Belediyesi Kültür Merkezinin Giriş Salonunda bir hafta boyunca sergilenmesi için imkan sağlandığı
- Şehzadeler Belediyesi tarafından kadınların ürettikleri ürünleri satabilmesi için bir internet sitesi kurulduğu
- Yaşlı bireyler için evde bakım hizmetinin sağlandığı
- 2011 yılında içerisinde psikolog ve avukatın bulunduğu Aile Danışma ve Rehberlik Merkezinin kurulduğu, kadın danışma merkezi olarak da kullanıldığı
- Manisa Büyükşehir Belediyesinin Kadın Sığınma Evi olmadığı
- Şiddet ihbar hattının olmadığı ancak herkesin arayabileceği bir şikayet hattının bulunduğu
- Manisa Büyükşehir Belediyesinin 3 adet kreşinin olduğu ancak kreşlerden sadece birinin dezavantajlı bölgede bulunduğu ve kapasitesinin oldukça düşük olduğu
- Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçelemenin yapılmadığı
- Yoksul mahallelerde su hizmeti indiriminin olmadığı
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda kadınlara toplumsal cinsiyet algısını değiştiren CNC, boya ustalığı eğitimi verildiği erkeklere de Manisa Bezi Dokuma Eğitimi verildiği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Güvenlik başlığı altındaki sorularına Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Aydınlatma ve kamera uygulamalarında belediyenin hassas olduğu, talep üzerine planlı olarak çalışmaların sürdürüldüğü
- Parklarda zabıta ve güvenlik görevlilerinin bulundurulduğu
- Kent dönüşüm çalışmalarında standart önlemlerin alındığı ve hiçbir vatandaşın mağdur edilmediği destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Hareketlilik başlığı altındaki sorularına Manisa Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

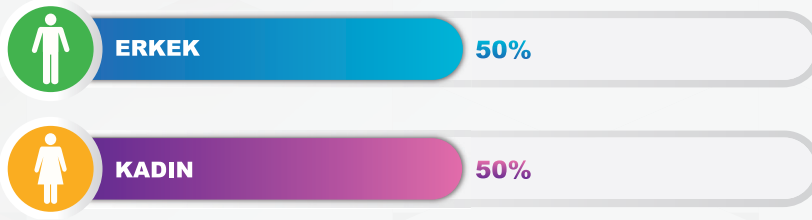
- 2020 yılından itibaren otobüs hizmetinde hava karardıktan sonra kadınların istediği yerde inmesi için duraksız otobüs uygulamasını gerçekleştirdikleri ancak daha öncesinde şoförlerin bu konuda bilinçli olduklarını ve bu uygulamanın çok önceden beri olduğu
- Dezavantajlı bölgelerdeki kadınların hareketliliğini artırmak için ekstra bir uygulamanın olmadığı
- Çocuklu bireylerin şehir içi ulaşımında kolaylaştırıcı çalışmaların yeterli olmadığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

RİZE

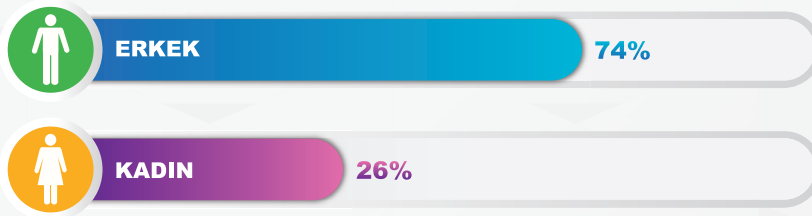
Bu başlıkta projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Rize Belediyesi'nin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

Şekil 27: Rize Nüfus Oranı

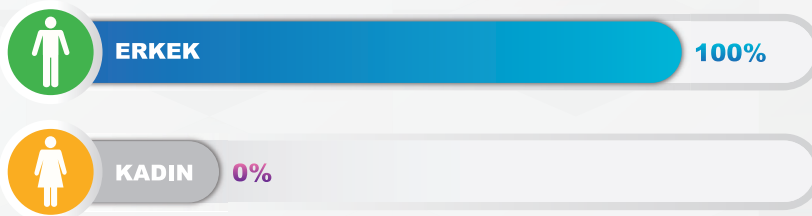
Rize'nin kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın erkek nüfusunun birbirine çok yakın bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 345.662 nüfusuna sahip olan Rize ilinde 172.232 kadın, 173.430 erkek nüfusu bulunmaktadır (TÜİK, 2022).

Şekil 28: Rize Belediye Meclis Üyesi Oranı

Şekil 28'de anlaşılacağı gibi Rize Belediyesinin meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada sekiz kadın meclis üyesi olduğu 23 erkek meclis üyesini olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 29: Rize Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

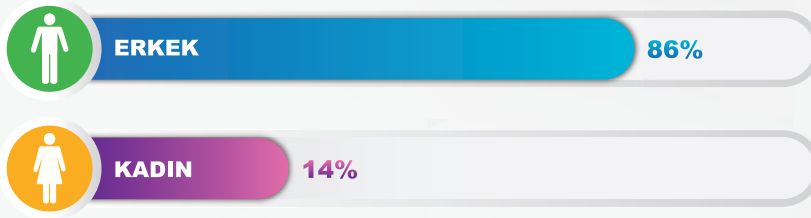

Şekil 29'da gösterildiği gibi Rize Belediyesinde üst düzey yönetici pozisyonunda başkan yardımcısı olarak görev yapanların oranları gösterilmektedir. Toplam beş yöneticinin tamamı erkektir (Rize Belediyesi, 2022a).

Şekil 30: Rize Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Samsun Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada birim müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 30'da verilmiştir. Yapılan araştırmada 21 yöneticiden 18'inin erkek üçünün kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Rize İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Rize Belediyesi, Rize Kent Konseyi, Kaçkar Medya Grubu, Rize Kent Gönüllüleri Derneği ve Rize Engelsiz Yaşam Derneği yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım başlıklarında hazırlanmış olan İzleme Sorularının cevapları görüşmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Rize ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Demokrasi sorularına Rize Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Rize Belediyesinin Belediye Meclisinde Kadın Erkek Eşitliği Komisyonunun olmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Biriminin olmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı

- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartının (CEMR) imzalanmadığı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bir politika belgesinin olmadığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Rize Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Rize Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından ek önlemler almadığı
- Kadın danışma merkezinin olmadığı
- Şiddet gören kadınlar için şiddet ihbar hattının olmadığı
- Belediyenin kreş hizmetinin olmadığı
- Belediye yetkililerinin ve çalışanlarının kadına yönelik şiddet konusunda eğitim aldıkları
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme yapmadıkları ve personele bu konuda eğitimlerin verilmediği
- Yoksul mahallelerde su hizmeti indiriminin olduğu
- Belediyenin hizmet binalarında çocuk gündüz bakım hizmetinin olmadığı
- Semt sakinlerinin bakmakla yükümlü oldukları yaşlı, hasta, engelli yakınları için yararlanabilecekleri hizmetlerinin olduğu
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda toplumsal cinsiyet algısını değiştirci arıcılık, marangozluk vb. eğitimlerin verildiği görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Güvenlik başlığı altındaki sorularına Rize Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için sürekli çalışmaların gerçekleştirildiği, gerekli ek iyileştirme ve düzenlemelerin yapıldığı

- Kent dönüşüm çalışmalarında, bu çalışmaların çevrede yaşayanlar ve o muhitten gelip geçenler açısından yaşanabilecek olası güvenlik açığı konusunda belediyenin çalışmaları özenle yürüttüğü ve sorunların olmadığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Hareketlilik başlığı altındaki sorularına Rize Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

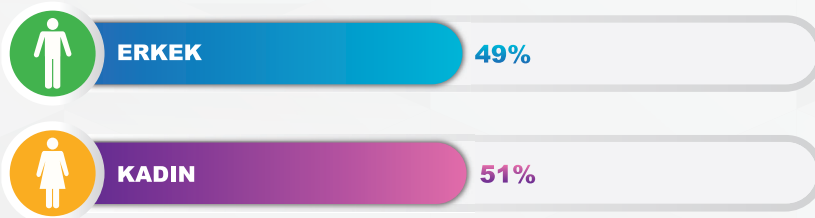
Yapılan görüşmelerde;

- Toplu ulaşım hizmetlerinde duraksız otobüs uygulamasının olmadığı
- 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde ulaşımın ücretsiz olmadığı
- Gece dolaşım ve ulaşım güvenliğinin sağlanması için belediyenin sorumlu olduğu alanlarda çalışmaların yapıldığı görüşmelerde destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

SAMSUN

Bu başlıkta projemizin yedi ilindeki sekiz belediyeden birisi olan Samsun Büyükşehir Belediyesinin Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme sonuçlarına dair veri ve bulgular paylaşılacaktır.

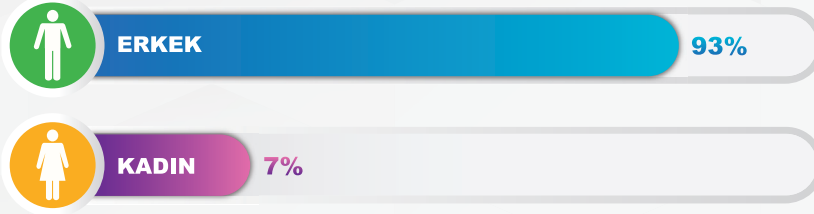
Şekil 31: Samsun Nüfusu Oranı

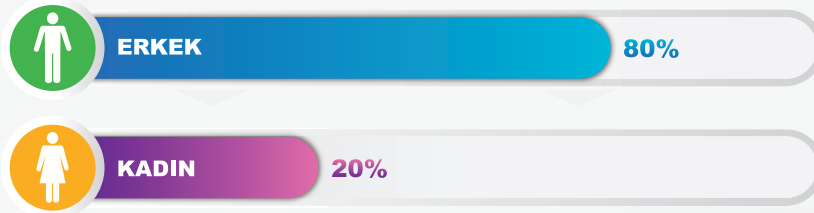
Samsun'un kadın erkek nüfusu incelendiğinde, kadın nüfusunun erkek nüfusundan fazla olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK 2021 verilerine göre 1.371.274 nüfusuna sahip olan Samsun ilinde 693.202 kadın, 678.072 erkek nüfusu bulunmaktadır(TÜİK, 2022).

Şekil 31: Samsun Nüfusu Oranı

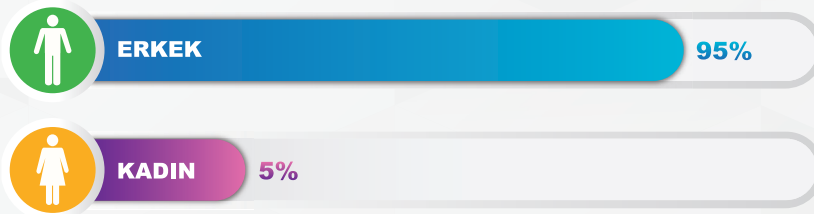
Şekil 32'de anlaşılacağı gibi Samsun Büyükşehir Belediyesinin Meclis üyelerinin cinsiyet dağılımlarına göre yapılan araştırmada altı kadın meclis üyesi olduğu, 80 erkek meclis üyesinin olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 33: Samsun Büyükşehir Belediyesi Üst Düzey Yöneticilerinin Cinsiyet Oranı

Şekil 33'de gösterildiği gibi Samsun Büyükşehir Belediyesinde üst düzey yönetici pozisyonunda görev yapanların oranları gösterilmektedir. Toplam beş yöneticiden biri kadın dördü erkektir (Samsun Büyükşehir Belediyesi, 2022a).

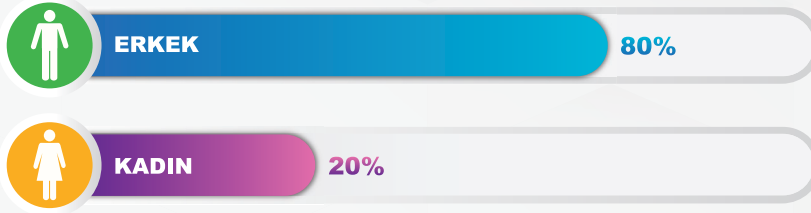
Şekil 34: Samsun Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Daire Başkanları) Cinsiyet Oranı

Samsun Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada Daire başkanı olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 34'te verilmiştir. Yapılan araştırmada 21 yöneticiden 20'sinin erkek birinin kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Şekil 35: Samsun Büyükşehir Belediyesi Yöneticileri (Şube Müdürleri) Cinsiyet Oranı

Samsun Büyükşehir Belediyesinin Yöneticilerine dair yapılan araştırmada Şube müdürleri olarak ifade edilen yöneticilerin oranları Şekil 35'de verilmiştir. Yapılan araştırmada 64 yöneticiden 51'inin erkek 13'ünün kadın olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında Samsun İlinde İzleme ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında Atakum Kent Konseyi, Türk Kadınlar Birliği Derneği Samsun Şubesi, Atakum Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürü, Amazon Kadın ve Yaşam Derneği, Atakum Kent Konseyi Kadın Meclisi, Samsun Barosu, Samsun İnternet Gazetecileri Derneği, Çocuk Kadın Gençlik ve Engelli Derneği ve Samsun Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmet Daire Başkanlığı yetkilileri ile toplantılar yapılmıştır.

Yapılan toplantılarda Kent Hakları İzleme Rehberi için Kentsel Demokrasi, Kentsel Hizmetlere Erişim, Güvenlik ve Ulaşım başlıklarında hazırlamış olan İzleme Sorularının cevapları görüşmüş ve şehrin genel bir profili hazırlanmaya çalışılmıştır.

Bu başlık altında Samsun ilindeki görüşmelerden elde edilen bulgular paylaşılmıştır.

Kentsel Demokrasi

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Demokrasi sorularına Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Samsun Büyükşehir Belediyesinin Belediye Meclisinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonunun olduğu

- Yerel Eşitlik Eylem Birimimin olmadığı
- Yerel Eşitlik Eylem Planının olmadığı
- Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartının imzalanmadığı
- Belediyenin Kent Konseyinin olmadığı
- Belediyenin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik olarak Kadın Dostu Kentler Projesindeki taahhütnameyi imzaladığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Kentsel Hizmetlere Erişim

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Kentsel Hizmetlere Erişim sorularına Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Samsun Büyükşehir Belediyesinin mevcut eşitsizlikleri önlemeye yönelik kadınlar açısından önlemler aldığı ancak geliştirilmesi gerektiği, şehir sakinlerinden bu konuda talepler toplanarak değerlendirilmeye alındığı
- Aile Danışma Merkezinin olduğu, kadın danışma merkeziyle aynı hizmetleri sağladığı
- Kadın sığınma evinin bakanlığa devredildiği ve iaaş giderlerinin belediye tarafından karşılandığı
- Belediyenin kreş hizmetinin bulunmadığı
- Aile danışma merkezinde personele ve halka toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti önlemek için eğitimler verildiği
- Belediye personeli, şoför, zabıta, üst düzey yönetici ve Meclis üyelerine kadına yönelik şiddet konusunda eğitimler verildiği ve halen eğitimlerin devam ettiği, bu eğitimi alanların sayısının 1500 kişinin üzerinde olduğu
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapılmadığı
- Öğrenciler için sosyal destek çalışmalarının olduğu
- Yoksul mahallelerde su indirim hizmetinin uygulandığı
- Belediye personeline yönelik çocuk gündüz bakım hizmetinin olmadığı
- Semt sakinlerinin bakmakla yükümlü oldukları yaşlı, hasta, engelli yakınları için bir merkez olduğu
- Belediyenin verdiği mesleki kurslarda toplumsal cinsiyet algısını değiştirmeye yönelik eğitimlerin yeni başladığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Güvenlik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Güvenlik başlığı altındaki sorularına Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Şehirdeki kör noktaların elimine edilmesi için sürekli çalışmaların gerçekleştirildiği, bu konuda taleplerin toplandığı ve izlemelerin yapıldığı
- Parklar ve sosyal alanlarda zabıta kulübelerinin olduğu ve sürekli devriyelerin atıldığı, parkların kameralar ile izlendiği,
- Bazı parklarda ise polis takibinin yapıldığı
- Kentsel dönüşüm çalışmalarında olası güvenlik açığının önüne geçilmesi adına öncelikli boş alanlarda çalışmaların yürütüldüğü destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Hareketlilik

Bu başlık altında Kent Hakları İzleme Rehberinde kullanılan İzleme Sorularından Hareketlilik başlığı altındaki sorularına Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından alınan geri dönüşler aktarılacaktır.

Yapılan görüşmelerde;

- Otobüs hizmetinde hava karadıktan sonra kadınların istediğin yerde inmesi için duraksız otobüs uygulamasının olmadığı
- Çocuklu insanların şehir içi ulaşımlarında kolaylaştırıcı çalışmalar gerçekleştirildiği, her araç için onlara özel ayrılmış bölgelerin mevcut olduğu
- 8 Mart Dünya Kadınlar gününde ulaşımın ücretsiz olmadığı destekleyici kaynaklarla ifade edilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Güvenli Kentler İçin: Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi kapsamında gerçekleştirilen bu çalışma ile 7 ilde 8 belediye ile Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında İzleme ve Değerlendirme çalışması gerçekleştirilmiş ve şehirlerin bu konuda genel durumu ortaya konulmuştur. Bu araştırmadan ortaya çıkan sonuçlar oldukça dikkat çekicidir.

Araştırma içerisinde yer alan 8 belediye içerisinde sadece Atakum, Samsun Büyükşehir ve Eskişehir Büyükşehir Belediyelerinin Belediye Meclislerinde Kadın – Erkek

Eşitliği Komisyonlarının bulunması dikkat çekmektedir. Aynı şekilde yine sadece Atakum, Samsun Büyükşehir ve Eskişehir Büyükşehir Belediyelerinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Yönelik Politika Belgesi bulunmaktadır.

Araştırma içerisinde Yerel Eşitlik Eylem Birimi ve Yerel Eşitlik Eylem Planı sadece Atakum Belediyesi ve Eskişehir Büyükşehir Belediyesinde bulunmaktadır. Ek olarak yerel eşitlik eylem planlarını meclisten geçirmişlerdir. Bunun takibi konusunu da Eskişehir Büyükşehir Belediyesi kendi oluşturdukları bir yazılım üzerinden yapmaktadır. Ek olarak belediyeler içerisinde Avrupa Yerel Yaşamda Kadın Erkek Eşitliği Şartını (CEMR) imzalayan tek belediye ise Atakum Belediyesi'dir.

Araştırma içerisinde yer alan belediyelerden Alanya, Manisa ve Eskişehir Belediyelerinde Kadın Danışma Merkezi bulunmaktadır.

Belediyelerin hizmetleri içerisinde bulunması gereken hizmetlerden birisi olarak da kadın sığınma evi Alanya, Hatay ve Eskişehir'de bulunmaktadır.

Kadın Şiddet ihbar hattı ise sadece Alanya ve Eskişehir Belediyelerinde bulunmaktadır.

Araştırma içerisindeki beş ilde belediyelerin kreş hizmetleri bulunmasına rağmen Rize ve Hatay illerin de bu hizmet sağlanamamaktadır.

Araştırmadaki belediyelerden sadece Çanakkale ve Eskişehir Belediyeleri toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme yapmaktadır.

Belediyeler arasında duraksız otobüs uygulaması ise Eskişehir ve Manisa tarafından uygulanmaktadır.

Yedi belediye arasında sadece Çanakkale Belediyesi 8 Mart Dünya Kadınlar gününde kadınlar için ulaşımı ücretsiz yapmaktadır.

İzleme değerlendirme çalışmalarında elde edilen bu verilere bakıldığında illerimizin genel durumu daha çok belirginleşmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin anaakımlaştırılması, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bütçelemenin gerçekleştirilmesi gibi birçok konuda ciddi adımlar atılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yapılan odak grup görüşmelerinde sorular ve sorunlar üzerine yapılan tartışmalarda ülkemizde bu konuda eksikliklerinin ciddi düzeyde olduğu net bir şekilde belirginleşmektedir. Ancak birçok karar vericinin bu konularda bilgi eksiklerinin olduğu veya

kendilerine farklı bir takım sebeplerden dolayı toplumsal cinsiyet eşitliği, hak temelli yaklaşım, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı bütçeleme gibi içeriklerin doğru aktarılmaması sebebiyle konu hakkında fikir sahibi olmadıkları fark edilmiştir. Yapılan görüşmelerin çoğunluğunda eksik olan uygulamaların kadınlar ve şehir için önemi üzerine doğru bir bilgi paylaşıldığında olumlu geri dönüşler alınmış ve eksiklerin tamamlanması için çalışmalar hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında yapılan incelemeler sonucunda özellikle yerel yönetimlerin toplumsal cinsiyete duyarlı kentsel haklar ve hizmetler alanında bilinçlendirilmesi gerektiği, yerel yönetimlerle sürekli iç içe olan Kent Konseylerinin bu konuda ekstra çalışmaları hayata geçirmesi büyük önem arz etmektedir.

Güvenli Kentler İçin Daha Çok Eşitlik Daha Çok İzleme Projesi içerisinde yer alan 7 ilde eğitimler sonrasında gerçekleştirilen Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanının İzleme ve Değerlendirme çalışmaları kent konseyleri ve yerel yönetimlerdeki etkinin yüksek olduğunun fark edilmesinde önemli rolü olmuştur.

Kaynaklar

- Alanya Belediyesi (2022). Meclis Üyeleri. <https://www.alanya.bel.tr/S/661/Meclis-Uyeleri> (Erişim Tarihi: 17.07.2022)
- Çanakkale Belediyesi (2022a). Meclis Üyeleri. <https://www.canakkale.bel.tr/tr/sayfa/1189-belediye-meclis-uyeleri> (Erişim Tarihi: 17.07.2022)
- Çanakkale Belediyesi (2022b). Organizasyon Şeması. <https://www.canakkale.bel.tr/tr/sayfa/1187-organizasyon-se-masi> (Erişim Tarihi: 17.07.2022)
- Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, (2022). İdari Şema. <https://www.eskisehir.bel.tr/idari-sema>. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Hatay Büyükşehir Belediyesi, (2022a). Meclis Üyeleri. <https://hatay.bel.tr/sayfa/meclis-uyeleri> (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Hatay Büyükşehir Belediyesi, (2022b). Genel Sekreterlik. <https://hatay.bel.tr/birim/genel-sekreterlik>. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Hatay Büyükşehir Belediyesi, (2022c). Birimler. <https://hatay.bel.tr/birimler>. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Manisa Büyükşehir Belediyesi, (2022a). Büyükşehir Meclis Üyeleri. https://www.manisa.bel.tr/t7_buyuksehir-belediye-meclisi.aspx. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Manisa Büyükşehir Belediyesi, (2022b). Teşkilat Yapısı. https://www.manisa.bel.tr/s32_teskilat-yapisi.aspx. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Rize Belediyesi, (2022a). Başkan yardımcıları <http://www.rize.bel.tr/yonetim/baskan> (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Rize Belediyesi, (2022b). Müdürlüklerimiz. <http://www.rize.bel.tr/mudurluklerimiz>. (Erişim Tarihi 17.07.2022)
- Samsun Büyükşehir Belediyesi, (2022). Genel Sekreterlik <https://samsun.bel.tr/birim/genel-sekreterlik>. (Erişim Tarihi 17.07.2022a)
- TÜİK, A. Y. A. (2022). İl, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus, 2007-2021. URL: <http://www.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109>

Bu yayın CEİDizler Hibe Programı kapsamında Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ile Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

GÜVENLİ KENTLER İÇİN;
DAHA ÇOK İZLEME
DAHA ÇOK EŞİTLİK
PROJESİ

Kentsel Haklar ve Hizmetler Alanında
İzleme ve Değerlendirme Kitapçığı

İLETİŞİM

Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği

Cumhuriyet Mahallesi Lozan Caddesi No:79/1
Atakum/Samsun **Gsm: 0535 248 68 08**

e-Mail:

yeniufuklar55@gmail.com
www.karadenizyeniufuklar.org.tr

karadenizyeniufuklar

KAYUDER

TÜRKİYE
KENT KONSEYLERİ
BİRLİĞİ

